

Práce se zabývá problematikou násilí vůči učitelům. Jedná se o téma, které je v posledních letech předmětem široké diskuse, a to i díky několika případům, kdy u nás či v zahraničí došlo k fyzickému napadení pedagoga studentem, nejednou s tragickými následky. Často se poukazuje na skutečnost, že agresivita mládeže roste, a profese učitele se tak stává profesí rizikovou. Jak nicméně naznačuje teoretická část práce, obvyklé zdroje informací, o něž se takové tvrzení opírá, nejsou prosty určitých nedostatků či zkreslení. Týká se to nejen mediálního zpravodajství, ale i kriminálních statistik. Nemałym problémem je však již samotné vymezení pojmů agrese či násilí. Ty je v daném kontextu navíc nutno nahlížet v bezprostřední souvislosti s výkonem učitelské profese, tedy jako jednu z forem jevu, označovaného jako násilí na pracovišti. Práce se rovněž pokouší pojmenovat možné příčiny takové agrese, přičemž je nehledá jen v rovině útočníka a jeho osobnosti, ale v souladu s poznatky soudobých viktimologických studií i v chování a vlastnostech učitele coby oběti, respektive v některých specifických charakteristikách pedagogické interakce. Obecně se ukazuje, že nejvíce informací o rozsahu a podobách násilí vůči učitelům mohou nabídnout empirické výzkumy. Až dosud se však bohužel na toto téma zaměřilo pouze několik šetření, a tak odborná diskuse bývá často založena spíše na dohadách a spekulacích, než na znalosti reálného stavu. Autor proto shrnuje poznatky z dostupných domácích a zahraničních studií, které se viktimizací učitelů zabývaly, a především pak nabízí výsledky vlastního dotazníkového šetření na náhodně vybraném vzorku pedagogických pracovníků z českých středních škol. Zúčastnilo se ho celkem 366 respondentů z řad učitelů a 127 ředitelů, kteří se svěřovali se svými zkušenostmi s různými formami agrese žáků či jejich rodičů. Bylo zjištěno, že nejčastějším typem násilí, jemuž jsou učitelé v praxi nuceni čelit, jsou hrubé nadávky a urážky od studentů v době vyučování.